

Handläggare
Mårten Sundholm
Telefon: 08-508 33 869

Till
Utbildningsnämnden
2016-09-22

Strategi för Fossilbränslefritt Stockholm

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 134-174/2015.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har fått stadens Strategi för Fossilbränslefritt Stockholm 2040 på remiss från kommunstyrelsen. Strategin beskriver hur stadens verksamheter ska arbeta för att nå målet om en helt fossilbränslefri stad år 2040 samt etappmålet om minskade utsläpp av växthusgaser till år 2020. Enligt strategin har staden som organisation även stora möjligheter att gå före i arbetet genom att uppnå fossilbränslefrihet redan 2030. Strategidokumentet är uppdelat i områdena hållbar energianvändning, miljöanpassade transporter samt resurseffektiva kretslopp. Förvaltningens svar fokuserar främst på områdena hållbar energianvändning och resurseffektiva kretslopp.

Generellt sett är det positivt att stadens klimatmål konkretiseras i form av en strategi som fördelar ansvaret för de insatser som krävs inom stadens organisation. Det huvudsakliga ansvaret för majoriteten av strategins insatser ligger på andra verksamheter inom staden. Utbildningsnämnden kan dock i kraft av sitt stora lokalnyttjande bidra till måloffyllelsen genom ökad lokaleffektivitet. Vidare har förvaltningens arbete kring avfallskvarnar bäring på strategins formuleringar kring biogas.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning.

Bakgrund/Ärendet

Utbildningsnämnden har fått stadens Strategi för Fossilbränslefritt Stockholm 2040 på remiss från kommunstyrelsen. Strategin beskriver hur stadens verksamheter ska arbeta för att nå målet om en helt fossilbränslefri stad år 2040 och innebär en konkretisering av de klimatrelaterade målen i stadens miljöprogram. Ett etappmål är också att minska utsläppen av växthusgaser till högst 2,3 ton koldioxidekvivalenter till år 2020. Enligt strategin bör staden som organisation gå före i arbetet genom att vara helt fossilbränslefri år 2030. Många av de insatser som krävs innan 2040 ligger utanför stadens rådighet, varför vissa insatser syftar till att ändra de långsiktiga spelreglerna inom svensk och europeisk lagstiftning.

Strategin beskriver huvudsakligen insatser inom tre övergripande områden: hållbar energianvändning, transporter samt resurseffektiva kretslopp. Utöver detta föreslås även åtgärder kring kompensation genom kolsänkor samt framtagande av en handlingsplan för att nå fossilbränslefrihet inom staden som organisation redan 2030.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Strategi för Fossilbränslefritt Stockholm 2040 är ett dokument med höga ambitioner, som pekar ut flera viktiga insatser som stadens nämnder och bolag måste genomföra för att nå utsläppsmålen. Fossilbränslefrihet förutsätter, som strategin påpekar, både ett aktivt och sammanhållet arbete inom staden och ett nära samarbete gentemot externa aktörer. Det är i detta avseende positivt att stadens klimatmål konkretiseras i form av en strategi, samt att ansvaret för olika åtgärder preciseras och fördelas inom stadens organisation. Utbildningsnämndens verksamheter berörs direkt endast av vissa av strategins delar och förvaltningen lämnar synpunkter främst inom områdena hållbar energianvändning och resurseffektiva kretslopp.

Den insats som är tydligast kopplad till utbildningsnämndens verksamhetsområden handlar om att genomföra åtgärder för energieffektivisering med tio procent jämfört med 2015 inom stadens verksamheter. Genomförandansvaret för denna insats delas av samtliga av stadens nämnder och bolagsstyrelser.

Utbildningsförvaltningen arbetar idag för ett effektivt utnyttjande av stadens skollokaler. Under 2014 inventerades alla stadens skollokaler utifrån ett kapacitetsperspektiv. Den bild av stadens skollokaler denna inventering har gett skapar förutsättningar för att säkerställa ett effektivt nyttjande av befintliga skollokaler.

Förvaltningens funktionsprogram för skollokaler, som fungerar som beställningsunderlag vid alla skolbyggnadsprojekt, syftar bland

annat till att ge förutsättningar för ett effektivt nyttjande av framtida skolbyggnader.

Strategin påpekar att effektivare utnyttjande av lokalarea ökar elanvändningen per areaenhet, men effektivt lokalanvändande och väl planerade skolor minskar rimligen energiförbrukningen per capita. Samtidigt finns en risk att energibehovet ökar i skolorna i och med den tekniska utvecklingen som leder till ökat användande av tekniska enheter. Även ökade krav kring ventilation och en större andel tillagningskök riskerar att bidra till en högre energiförbrukning.

En annan aspekt som lyfts fram i strategidokumentet är produktionen av biogas. Utbildningsförvaltningen arbetar idag för att öka insamlingen av matavfall i stadens skolor genom att installera avfallskvarnar i skolornas storkök. Avfallskvarnar är en av flera metoder för insamling av biologiskt matavfall. I den senaste uppdateringen av förvaltningens funktionsprogram för skollokaler tydliggörs att avfallskvarn ska installeras i nyproducerade skolkök. Det matavfall som samlas in med hjälp av avfallskvarnar kan sedan användas för produktion av biogas. Staden har som mål att minst 70 % av allt matavfall ska samlas in för produktion av biogas. Att säkerställa en tillräcklig produktion av biogas beskrivs genomgående som en utmaning i strategin då efterfrågan idag är större än tillgången.

Strategin påpekar att det inom stadens eget fastighetsbestånd finns ett antal tillfälliga skolpaviljonger som värms upp med direktverkande el. Förvaltningen räknar med ett fortsatt behov av tillfälliga lokaler, och det är sällan praktiskt och ekonomiskt möjligt att ansluta dessa till fjärrvärmenätet. Det huvudsakliga ansvaret för uppvärmning av skollokaler vilar på SISAB.

Utbildningsförvaltningens fordonspark består i augusti 2016 av 12 bilar. Dessa är i huvudsak fossilfria, men på Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium finns två utbildningslastbilar som drivs med diesel.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att beslutet justeras omedelbart.

Bilaga

Remissunderlag, Strategi för Fossilbränslefritt Stockholm 2040